

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapest** 2011. **augusztus** hó 30. **napján** megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott (korábban: xy) ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 23.B.131/2008/37. számú ítéletét **annyiban változtatja meg**, hogy kötelezi a pótmagánvádlót a polgári jogi igény elbírálásával kapcsolatban le nem rótt 900.000,- (kilencszázezer) forint eljárási illeték megfizetésére az állam javára külön felhívásra, továbbá a pótmagánvádlót csak a bírósági eljárásban felmerült 85.041,- (nyolcvanötezer-negyvenegy) forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A pótmagánvádló - jogi képviselője útján - 2007. augusztus hó 16. napján vádindítványt nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz a vádlottal szemben a Btk. 318.§ (1), (6) bekezdés a./ pontja szerinti csalás büntette, a Btk. 319.§ (1), (3) bekezdés c./ pontja szerinti hűtlen kezelés büntette, a Btk. 276.§ szerinti magánokirat-hamisítás vétsége és a Btk. 274. § c./ pontja szerinti közokirat- hamisítás büntette miatt.

A tévesen Pesti Központi Kerületi Bírósághoz került, majd áttétel folytán a Fővárosi Bírósághoz érkezett vádindítványt a bíróság befogadta, majd tárgyalásra tűzte. A Fővárosi Bíróság 2010. június 2. napján kihirdetett ítéletével a vádlott (korábbi nevén xy) vádlottat az ellene a Btk. 318.§ (1), (6) bekezdés a./pontja szerinti csalás büntette, és a Btk. 319.§ (1), (3) bekezdés c./ pontja szerinti hűtlen kezelés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A Btk. 276.§-a szerinti magánokirat hamisítás vétsége és a Btk. 274. § c./ pontja szerinti közokirat hamisítás büntette miatt a büntetőeljárást törvényes vád hiányában megszüntette.

A pótmagánvádló polgári jogi igényét érdemben elbírálta, és az 51. millió forint megfizetésére előterjesztett kérelmét elutasította. Kötelezte továbbá az eljárásban felmerült bűnügyi költség teljes összegének megfizetésére.

Az első fokú ítéletet a vádlott és védője tudomásul vették, a végzés ellen a pótmagánvádló fellebbezést jelentett be a vádlott bűnösségének a megállapítása végett.

A Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén a pótmagánvádló jogi képviselője a fellebbezést módosított tartalommal, az első fokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében tartotta fenn. Perbeszédében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eljárási hibát követett el, amikor az 1. számú és a 2. számú tanú nyomozati vallomását nem tárta a tanúk elé, ezzel a pótmagánvádló eljárási jogait is korlátozta. Az elsőfokú bíróság az ügy érdemi elbírálása során nem értékelte teljes körben a bizonyítékokat, nem derítette fel kellően a tényállást, iratellenes megállapításokat rögzített és téves következtetéseket vont le. Nem rendelt ki szakértőt a kamionok értékére, a fuvarozási engedélyekre tett vételi ajánlatról szóló vallomást nem értékelte, és nem folytatott le bizonyítást arra nézve, hogy a tagi kölcsönökre hitelt nyújtó személyek vagyoni helyzete ezt reálisan lehetővé tette-e. Összességében a Be. 375. § (1) bekezdés, és 351. § (2) bekezdés a./,c./, és d./ pontjaira hivatkozva indítványozta az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását.

A vádlott védője az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta, a vádlott nem kívánt élni az utolsó szó jogával.

A pótmagánvádló fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság részletesen megvizsgálta a pótmagánvádló feljelentésének tartalmát, az eljárást megszüntető határozat indokait, az ellene bejelentett panasz elutasítását, majd a vádindítvány tartalmát, amely kijelölte a bírósági eljárás határait.

Ezt követően a befogadott pótmagánvád alapján kitűzött tárgyalásokon az eljárási szabályok maradéktalan betartása mellett lefolytatta a bizonyítási eljárást. Nem alapos a pótmagánvádlónak a tanúk korábbi vallomása felhasználásával kapcsolatos kifogása. A tanú vallomásának elébe tárása csak tartalmi ellentmondás esetén kötelező, egyébként lehetőség. A 13. számú tárgyalási jegyzőkönyv 13. és 31. oldalából kitűnően mindkét tanú esetében megtörtént a nyomozati anyag felolvasása, és mind a pótmagánvádló mind pedig képviselője mindkét tanú előadására számos észrevételt tett és kérdés felvetési jogát is gyakorolta. Mindez nem utal a pótmagánvádló jogainak korlátozására. A jegyzőkönyv nem tartalmaz utalást arra, hogy e körben bármilyen további indítványt elő terjesztettek, amelynek nem adott helyt a bíróság.

Az elsőfokú bíróság az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat az indokolt mértékben beszerezte, a bizonyítási eljárást lefolytatta, és a felderített

bizonyítékokat értékelési körébe vonva azokat egyenként és összességében is értékelte és mérlegelte. Ennek eredményeként megalapozott, a bizonyítékok törvényes mérlegelésére alapított ítéleti tényállást állapított meg, amelyet a Fővárosi Ítéltábla csak kisebb körben egészített ki az alábbiak szerint:

- Az 1. cégjegyzékszámú Kft. 1989. november 13-án került bejegyzésre, míg törlésének hatálya: 2002. július 19. A cég felszámolásának kezdete: 2000. június 6. Befejezése: 2001. július 12. A Gazdasági Kollégium ügyszáma: Fpk. Ügyvezetője. Sz. S-né (E. E.) 1989. szeptember 15- 2000. június 6-ig.
- A Cg. 2. cégjegyzékszámú Kft. 1989. november 13-án került bejegyzésre, míg törlésének hatálya: 2008. december 19. A cég felszámolásának kezdete: 2007. május 24. Befejezése: 2008. szeptember 29. A Gazdasági Kollégium ügyszáma: Fpk. Ügyvezetője. Sz. S-né (E. E.) 1989. szeptember 15-2000. június 6-ig.
- A Cg. 3. cégjegyzékszámú Kft 1991. február 4-én került bejegyzésre, míg törlésének hatálya: 2008. február 4. A cég felszámolásának kezdete: 2005. október.20 Befejezése: 2007. május 4. A Gazdasági Kollégium ügyszáma: Fpk. a vádlott ügyvezetősége 1996. október 4- 1999. december-23ig; T. L-é 1992. október 20.-1997. május 1-ig tartott.
- A Cg. 4. cégjegyzékszámú Kft. 1999. szeptember 3-án került bejegyzésre, míg törlésének hatálya: 2007. április 2. A cégeljárás kezdete: 2006. szeptember .26.. A cégtörvényességi eljárás ügyszáma: Cgt. A vádlott ügyvezetősége 1999. március 22- 2003. március 18-ig tartott. T. L. 1999. december 22.- 2002. január 9-ig a cég ügyvezetője volt.
- Az első fokú ítélet 9. oldalának 2. bekezdésében foglalt mondatot kiegészíti azzal, hogy a vádlott tagsági viszonya 2003. augusztus 18-án megszűnt.
- A vádlott lemondott a nemzetközi fuvarozási engedélyről és 2003. április 7-én azt visszaszámaztatta.

A kiegészítések a cégmásolatok adataiból illetőleg az ítélet indokolásának a 27. oldalról történő átemeléséből származnak, és azokat az ítéltábla a cégtörténetek rögzítésének a teljessé tétele végett szükségesnek tartotta.

A fentiek szerint és a Be. 351. § (2) bekezdés b./ pontjára alapítottnan kiegészített tényállás hiánytalan, és a másodfokú eljárásban irányadóan a felülbírálat alapját képezi.

Az elsőfokú bíróság a pótmagánvádló által benyújtott vádindítványt teljes mértékben kimerítette, az abban rögzített tényekről pedig azt állapította meg, hogy nem bizonyítható azzal összefüggésben a vádlott büntetőjogi felelőssége. Nem tévedett, amikor a pótmagánvádló által szorgalmazott bizonyítást a szükséges és releváns

tények felderítésére koncentrált, és helyesen járt el, amikor a bíróságra rótt felderítési kötelezettséget nem tette parttalanná a pótmagánvádló elvárásai szerint. Észlelte, hogy a feljelentés és a vádindítvány tartalma, a vádlott kifogásolt és büntetőjogilag értékelendő magatartásai, a jogi minősítések és a vád által behatárolt elkövetői magatartások nem állnak teljes összhangban. A bíróság feladatát azonban a pótmagánvádas eljárásban is a vádhoz kötöttség jellemzi, a vádat ki kell méríteni, de azon túlterjeszkedni nem lehet. Hasonló alapelvként érvényesül a bizonyítási teher, a vád bizonyítása a pótmagánvádlót terhelte a felülbírált ügyben, és a bíróság felderítési kötelezettsége a vád alapjául szolgáló tényállásra vonatkozik, de nem jelenti a lehetséges bizonyítékok felderítését és valamennyi előterjesztett bizonyítási indítványnak való helyt adást. A bíróság kötelezettsége a bizonyítási indítvány elutasítása esetén ennek megindokolása, és ezzel a Fővárosi Bíróság nem maradt adós.

A pótmagánvádló vallomása feltételezésekre épült. Lényegében azt kifogásolta, hogy az általa elindított családi vállalkozás végig nyereséges volt, az alapító társaságba bevitt gépjárművek fuvaroztak, a későbbi cégekhez továbbkerültek, ott is eredményt termeltek, de a fia halála után mégis eltűnt a vagyon, és ez a vádlott magatartásával függött össze.

A pótmagánvádló előadását már a cégmásolatok is megkérdőjelezték, mivel azokból kitűnően nem jogelőd és jogutód cégekről van szó, ahol a működés folytatódik, ellenkezőleg: felszámolt cégek képezték a „családi vagyont”. A Cg. cégjegyzékszámú cég felszámolásának az elrendelésekor a pótmagánvádló volt az ügyvezető hasonlóan a Cg. cégjegyzékszámú azonosított céghez, ennél fogva mindkét társaság esetén tudomással bírt arról, hogy az általa vezetett cég fizetéseképtelen. A felszámolás azt jelenti, hogy a cég vagyona a hitelezők kielégítését sem fedezi, tehát elviekben fel sem merülhetett, hogy onnét bármiféle vagyon a következő társasághoz átkerült.

Továbbmenően nemcsak ez a két társaság került felszámolás alá, hanem a Cg. 3. Kft is. Ebben a Kft-ben a Cg. 2. Kft. 1992. október 22- 1994. december 20-ig volt tag és az alatt végig a pótmagánvádló volt az ügyvezetője, tehát ott is rálátással bírt a cég vagyoni ügyeire. A Cg. 3. Kft. ügyvezetője 1996. október 4-től 1999. december 23-ig volt a vádlott, míg a felszámolás elrendelésére, a fizetéseképtelen helyzet kialakulására 2005-ben került sor.

Az elsőfokú bíróság kirekesztette a 3. számú tanú vallomását a bizonyítékok köréből a vádlottal szemben való elfogultsága miatt, amelyet a másodfokú bíróság sem kifogásolt. Ugyanakkor a tanú olyan - a felülbírált üggyel nem összefüggő - nyilatkozatokat tett a korábbi - a vádlottat nem érintő - családi vállalkozásokról, amelyek bűncselekményekre utalhatnak, és amelyek lényegében magyarázatot adnának arra, hogy a felszámolt cégek vagyona miként működött/hetett ténylegesen tovább legvégül a vádlott által üggyeztetett Cg. 4. Kft-ben.

A pótmagánvádló nyilatkozataiban azt sem tartotta szem előtt, hogy a Kft. vagyona elkülönül a tagok vagyonától, és üzletrészek formájában testesül meg. A Kft. önálló jogi személy, és a tag által nyújtott törzstőke továbbiakban a társaság vagyona. Egyébként a pótmagánvádló nem nyújtott be olyan dokumentumot, amely általa apportként bevitt vagyont igazolna. Elviekben az nem működik, hogy a pótmagánvádló az általa nyújtott vagyont évekkel később más cégből várja vissza.

A pótmagánvádló is tett olyan vallomást, miszerint a R. S. „menekítették a vagyont”, és ez lényegében megmagyarázza az elvárását, de a bíróság feladata nem az volt, hogy a vagyon és a sorra megalakított cégek sorsát vizsgálja.

A pótmagánvádló állításait a személyi bizonyítás, az okiratok, és a szakértők véleménye nem támasztotta alá. A Cg. 4. Kft-nek nemcsak a vádlott volt ügyvezetője, hanem T. L. is, 2002-ben bekövetkezett haláláig. A cég 1999-ig volt nyereséges, de 2000-re már a saját tőkéjét is elvesztette.

A 4. számú tanú, könyvelő vallotta, hogy a lízingdíjak mellett nehéz volt nyereséget termelni, a veszteséget a tagi kölcsönökkel pótolták. Bankhitel igénybe vétele fel sem merülhetett, mivel a cég kötelezettség állománya nagyobb volt az eszközöknél, ezért a bankhitel folyósítás feltételei hiányoztak.

Az 5. számú tanú, könyvszakértő megállapította, hogy a társaság működtetése tagi hitelekre szorult, és a költségek keletkezését megelőzően ezek bekönyvelésre kerültek. A könyvelés a főkönyv és a mérleg összhangban állt, és azok manipulációját kizárta a 6. számú tanú, számítástechnikai szakértő. Könyvszakértői módszerekkel azt lehetett megállapítani, hogy a könyvelt gazdasági események megtörténhettek. A társaság számvitele szabályszerű volt. A pótmagánvádló üzletrésze az öröklés pillanatában - 3294 e Ft. volt, tehát a tényleges névértéket is csak pótbefizetéssel érhetné volna el. Ezért nem foghatott helyt az a kijelentése, hogy a vádlott a fia halála után veszteségessé tette a céget, mert már 2000-től az volt.

A könyvszakértő - a minisztérium által közöltekkel egyezően - kijelentette, hogy a fuvarozási engedély nem forgalomképes. Az a körülmény, hogy a pótmagánvádló állítása szerint a vádlott nem értékesítette fekete piaci áron, nyilvánvalóan nem merítheti ki a hűtlen kezelés büntetének törvényi tényállását. A vádlott azt szabályszerűen visszaszámaztatta, a jogszabályi előírások szerint eljárva.

A gépjárművek értékesítése kapcsán sem igazolódott, hogy a vádlott veszteséges gazdálkodást folytatott volna, mivel a könyv szerinti értéknél jóval magasabb - kétszeres - áron adta el. Ezzel kapcsolatosan az első fokú ítélet indokolását a 26. oldal 4. bekezdésében azzal egészíti ki az ítélőtábla, hogy a C. T. a megvásárolt szerelvényeket lízingszerződés formájában értékesítette tovább a K. T. Kft-nek.

Az ítélőtábla sem osztotta a védelem további bizonyítási indítványának elutasításával kapcsolatos kifogását, a tagi kölcsönöket folyósító személyek vagyoni

viszonyainak teljes felderítése végett. Ez már messze túlmutat a bíróság feladatán és a vádindítvány tartalmán. Az elsőfokú bíróság is utalt rá és a másodfokú bíróság is észlelt olyan adatokat, amelyek más típusú bűncselekményre utalhatnak, amelyek nem képezik az eljárás tárgyát, és nem függnek össze a vádindítványban foglalt és a vádlott magatartása kapcsán vád tárgyává tett történeti tényállással.

Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének is eleget tett, valamennyi bizonyítékot összevetett és logikus az ésszerű gondolkodás szabályainak megfelelő következtetéseket vont le.

Az elsőfokú bíróság igen körültekintő és részletes jogi indokolását osztotta az ítélőtábla. A pótmagánvád befogadását követően a közbizalom elleni bűncselekmények esetében törvényes vád hiányában kell az eljárást megszüntetni a már kialakult bírói gyakorlat szerint, egyezően a Legfelsőbb Bíróság Bkv.90. szám alatt közzétett véleményével.

A vagyon elleni bűncselekmények esetében helyesen került sor a vádlott felmentésére, a jogi indokokat csak jogszabályi felhívással, a Be. 331.§ (1) bekezdésére és a Btk. 6.§ (3) bekezdés b./ pontjára hivatkozással kell kiegészíteni.

Az elsőfokú bíróság büntetőjogi főkérdésekben hozott döntése megalapozott és okszerű volt a vádlott felmentése is bizonyítottság hiányában.

Ellenben a járulékos kérdések körében észlelte az ítélőtábla, hogy az elsőfokú bíróság érdemében elbírálta a pótmagánvádló polgári jogi igényét, amikor a bűncselekménnyel okozott 51. millió forintra vonatkozó kártérítési igényt elutasította. Elmulasztotta azonban az illetékfeljegyzés miatt eddig le nem rótt eljárási illeték megfizetésére való kötelezését. Az Itv. 42.§ (1) bekezdés a./ pontja és 53.§-a szerint az illeték mértéke 6%, de legfeljebb 900.000,- forint, ezért ennek megfizetéséről rendelkezni kellett.

A Fővárosi Bíróság a pótmagánvádlót az eljárás során felmerült valamennyi költség megfizetésére kötelezte a Be. 344.§ (2) bekezdése szerint, de az (1) bekezdésre figyelemmel csak a pótmagánvádló fellépésétől felmerült költségekben kell marasztalni, ezért ennek összegét a bírósági szakban felmerült költségekre csökkentette az ítélőtábla.

A másodfokú bíróság a járulékos kérdésekben való döntés miatt az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése szerint megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit helybenhagyta.

Budapest, 2011. augusztus hó 30. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

Dr. Bartkó Levente s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 23.B.131/2008/37. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla
1.Bf.258/2010/10. számú ítélete folytán jogerős.

Budapest, 2011. augusztus hó 30. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
tisztviselő